

Biuletyn Informacji Publicznej

Instytutu Pamięci Narodowej
Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

Dane osoby z katalogu osób "rozpracowywanych"

Imiona: Roman
Nazwisko: Abraham
Miejsce urodzenia: Lwów
Data urodzenia: 28-02-1891
Imię ojca: Władysław
Imię matki: Stanisława
Dodatkowe informacje:

Treść zapisów ewidencyjnych

Opis materiałów	Stan zachowania	Uwagi
<p>Teczka zawiera materiały Sprawy Ewidencyjno-Obszerwacyjnej dotyczącej gen. Romana Abrahama. 21.10.1955 Wydział IV Urzędu ds. Bezpieczeństwa Publicznego w Warszawie zarejestrował do nr 472 Romana Abrahama jako figuranta rozpracowania ewidencyjno-obszerwacyjnego. Powodem rejestracji był fakt, iż ww. był przed 1939 r. oficerem Wojska Polskiego w stopniu generała brygady, dowódcą Wielkopolskiej Brygady Kawalerii. Z ww. jednostką przeszedł szlak bojowy kampanii 1939 w składzie Armii "Poznań", uczestniczył w walkach nad Bzurą oraz obronie Warszawy, został ciężko ranny. 15.10.1939 został aresztowany przez gestapo, a następnie wywieziony do Niemiec, gdzie do końca wojny przebywał w różnych obozach jenieckich. Po 1945 wrócił do Polski gdzie władze komunistyczne uniemożliwiły mu powrót do wojska. Pracował na różnych stanowiskach w administracji cywilnej między innymi w Państwowym Urzędzie Repatriacyjnym, PCK, Ministerstwie Administracji Publicznej oraz Spółdzielni Inwalidów "Samopomoc Chłopska" w Warszawie. W trakcie rozpracowania UB prowadziło wobec gen. Abrahama szereg działań operacyjnych, w tym kontrolę korespondencji zagranicznej (w Montrealu mieszkała siostra generała - Wanda Stachiewicz, z którą ww. utrzymywał kontakt), rozpracowanie członków rodziny, oraz działalność TW, którzy donosili UB o różnych jego wypowiedziach. 7.12.1956 zakończono prowadzenie rozpracowania z uwagi "na brak materiałów wskazujących na jakąkolwiek wrogą działalność". 14.12.1956 materiały złożono w archiwum Wydziału X Urzędu ds. BP w Warszawie do nr 638/III.</p>	<p>IPN BU 0208/612 t. 1-2 (638/III).</p>	

Roman Abraham 18.09.1975 został zarejestrowany przez Wydział III KSMO w Warszawie jako figurant Kwestionariusza Ewidencyjnego (KE) krypt. "Dziadek" (nr rej 13551). Ww. znalazł się w zainteresowaniu Służby Bezpieczeństwa ze względu na swoją kombatancką aktywność, która wiązała się z jego aktywnym zaangażowaniem w organizację różnych uroczystości o charakterze patriotycznym i religijnym odwołujących się do tradycji Drugiej Rzeczypospolitej oraz upamiętniających walki kampanii 1939, podczas której gen. Abraham był dowódcą Wielkopolskiej Brygady Kawalerii. W materiałach znajdują się liczne meldunki SB dokumentujące aktywność generała, informacje na temat uroczystości w których brał udział, odpisy wygłoszonych przez niego przemówień, informacje kilku Tajnych Współpracowników. W kręgu szczególnego zainteresowania organów bezpieczeństwa znalazły się informacje na temat zaangażowania generała w protest w obronie niszczonego przez władze radzieckie cmentarza "Orląt" we Lwowie, organizacji nabożeństw w rocznice 3 Maja oraz 11 Listopada. W meldunkach wskazywano również aktywne uczestnictwo gen. Abrahama w uroczystościach patriotyczno-religijnych na Jasnej Górze 3 maja 1976. Wówczas to wraz z innymi wyższymi oficerami WP, uczestnikami wojny 1939, generał złożył jako wotum na Jasnej Górze swoje ordery Virtuti Militari, które znalazły się na płaszczu Hetmańskim Matki Bożej Częstochowskiej. 21.10.1976 rozpracowanie krypt. "Dziadek" zostało zakończone z uwagi na "śmierć figuranta" (generał Roman Abraham zmarł 26.08.1976). Materiały złożono w archiwum Wydz."C" KSMO pod sygn. 4185/II, a następnie zmikrofilmowano.

IPN BU 2418/2 (SUSW II-4185), IPN BU 01322/446 (SUSW 4185/2) mikrofilm.